

ÖĞRETİM ELEMANLARININ BAKIŞ AÇILARIYLA ÖĞRENCİ PROFİLLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ: MALATYA MESLEK YÜKSEKOKULU ÖRNEĞİ

Öğr. Gör. Buğra Kağızmanlı
İnönü Üniversitesi, Malatya
bugra.kagizmanli@inonu.edu.tr

Öğr. Gör. Kürşat Kaya
İnönü Üniversitesi, Malatya
kursat.kaya@inonu.edu.tr

Öğr. Gör. Alper Tunga Özgüler
İnönü Üniversitesi, Malatya
alpertunga.ozguler@inonu.edu.tr

Yrd. Doç. Dr. Mehmet Altuğ
İnönü Üniversitesi, Malatya
mehmet.altug@inonu.edu.tr

Özet

Meslek yüksekokulumuzda ders programı dâhilinde dersler anlatılmaktadır. Derslerin anlatılmasında ve uygulanmasında sorumluluk dersi anlatan öğretim elemanlarına yüklenmiştir. Akademik çalışmalar yapan ve öğrenci danışmanlık hizmeti de veren öğretim elemanlarımız, özel zamanlarından da vakit ayırarak derslerini devam ettirmekte ve öğrencilerle ilgilenmektedir. Teknolojinin gelişmesiyle mesleklere yenilikler gelmekte ve öğretim elemanlarımızda kendilerini mümkün olduğunca güncellemektedir. Ancak mesleki eğitimin bu yönde işlemesi oldukça zordur. Zira öğretim tek yönlü değil iki yönlü olduğunda amacına ulaşmaktadır. Yapılan gözlemlerde ve araştırmalarda öğretim elemanlarının mesleki eğitim ve öğretim konusunda öğrencilerden beklentileri oldukları gözlenmiştir. Ancak genellikle eleştirel bakılan öğretim elemanları olmuştur. Bu çalışmada Malatya Meslek Yüksekokulunda görev yapan öğretim elemanlarına anket çalışması uygulanmıştır. Anket çalışmasının sonuçları irdelenerek mesleki eğitim gören öğrencilerin durumunun ve sorunlarının ne olduğu, neler yapılabileceği, öğretim elemanlarının bakış açısıyla tespit edilip, öneriler sunulmaya çalışılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Öğrenci, Öğretim Elemanları, Mesleki Eğitim, Meslek Yüksekokulu.

EVALUATION OF STUDENT PROFILE WITH OVERVIEW OF INSTRUCTORS: MALATYA VOCATIONAL HIGH SCHOOL CASE

Abstract

The courses are discusses within a program in our vocational high school. The responsibility of discussing and applying the courses is installed to instructors. Instructors, who engaged academic studies and provided the consulting service for students, are continued their courses, taking time in their private time and dealt with the students. Developing by technology, coming an innovation for industry and instructors are possibly updated by themselves. But, working the vocational training is quite difficult in this way. Because, teaching is not to be one way, if teaching is to be two way, it achieves its purpose. In the observations and research, it was found to be expectation of instructors about the vocational education and training from students. But generally, instructors had been criticized. In this study, make a survey for working of instructors in Malatya Vocational High School. Examining the results of the survey tried to be what is the situation and the problem of students taking vocational training, what can be done, from with overview of instructors and to be offered suggestions.

Keywords: Student, Instructors, Vocational Training, Vocational High.

GİRİŞ

Ülkemizde teknik ve kalifiye eleman ihtiyacını karşılayan eğitim kurumlarımızdan biri meslek yüksekokullarıdır. Meslek yüksekokullarında mezun olan öğrenciler işveren veya iş görenlerle vatandaş arasında köprü görevi gören ara elemanlar olmaktadır. Zira özel veya kamu kuruluşlarına baktığımızda genel olarak yapılan işlerin yükünü meslek yüksekokulu mezunları çekmektedir. Bu sebeple hem teorik ve hem de uygulamalı eğitim ve öğretim gerçekleştiren meslek yüksekokullarına büyük sorumluluklar yüklenmektedir. Meslek yüksekokullarında, ortaöğretime göre daha yorumlanabilir teorik bilgi, lisans öğretimine göre de daha fazla uygulama öğretimi öğrencilere aktarılmaktadır. Bu sebeple meslek yüksekokullarında yoğunlaştırılmış bir program dâhilinde, orta öğretim kurumlarında anlatılan konulara göre daha detaylı bilgiler aktarılmaktadır. Böylece öğrencileri tam anlamıyla mesleğe hazır ve problemleri yorumlama kabiliyeti oluşturulmaya çalışılmaktadır. Buna bağlı olarak lisans öğretiminde gerçekleştirilen derslere göre, mesleğin yükünü çekecekleri uygulamaların öğretimi daha çok meslek yüksekokullarında anlatılmaktadır. Bu yoğun program içerisinde öğrenciler ve öğretim elemanları yoğun çalışmaktadır. Bu yoğunluk içerisinde öğretim elemanları da mutlak bir başarı beklentisi içerisinde olmaktadır.

Öğretim elemanlarımız k,mi zaman kendi kişisel vakitlerinden zaman ayırıp, öğrencilerin her türlü aktivite ve problemleri ile ilgilenmektedir. Derslerde eldeki mevcut imkânlar dâhilinde öğrencilerin mesleki ve teknik konulara tam olarak vakıf olabilmeleri için gereken çalışma ve uygulamalar yapılmaktadır. Pek tabii ki bu anlattıklarımız bu mesleğin öğretim elemanlarına getirmiş olduğu bir sorumluluktur. Öğretim elemanlarımızda geleceğimiz olan öğrencilerimizden dersler esnasında ve genel olarak okul dönemlerinde mesleğe ve hayata hazırlık aşamalarında öğrencilerden beklenti içerisine girmektedir. Öğrencilerin mesleki konuları tam kavramaları, hayata ve mesleğe tek bir bakış açısıyla değil, daha detaylı ve yorumlanabilir bir bakış açısıyla bakmaları genel olarak beklenen konular olmaktadır.

Bu makalede geleceğimiz olan, mesleki ve teknik anlamda gelecekte ülkemizin yükünü çekecek olan meslek yüksekokulu öğrencilerimizin, mevcut hal ve hareketlerini, derslerdeki başarı durumlarını, sorumluluk prensiplerini, genel olarak nasıl tutum ve davranışlar sergilediklerini ve sosyal ve kültürel hayatlarının nasıl olduğunu, farklı bir bakış açısıyla, öğretim elemanlarının gözünden tespit edip, yorumlamaya çalıştık.

YÖNTEM

Bu araştırmanın amacı, meslek yüksekokulunda eğitim gören öğrencilerin durumunun ve sorunlarının ne olduğu, neler yapılabileceği, öğretim elemanlarının bakış açısıyla tespit etmektir.

Araştırma Modeli

Bu çalışma, nicel araştırma yöntemlerinden betimsel tarama modeli kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Tarama modeli, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımıdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, müdahale edilmeksizin kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır (Karasar, 2008).

Çalışma Grubu

Araştırmanın evreni İnönü Üniversitesi Malatya Meslek Yüksekokulunda görev yapan öğretim elemanları oluşturmaktadır. Örneklem yüksekokulda bulunan 35 öğretim elemanından oluşmaktadır.

Veri Toplama Aracı

Meslek yüksekokulunda eğitim gören öğrencilerin durumunun ve sorunlarının tespiti amacıyla, meslek yüksekokulda bulunan öğretim elemanları ile görüşülmüştür ve anket çalışması yapılmıştır. 34 kişinin katıldığı, toplam 15 sorudan oluşan anket hazırlanmış ve istatistiksel analizleri yapılmıştır.

Verilerin Çözümlemesi

Her soru için alınan sonuçlar grafikler halinde verilmiştir. Elde edilen veriler betimsel analiz yöntemi ile değerlendirilmiştir. Betimsel analiz, çeşitli veri toplama teknikleri ile elde edilmiş verilerin daha önceden

belirlenmiş temalara göre özetlenmesi ve yorumlanmasını içeren bir nitel veri analiz türüdür. Bu analiz türünde araştırmacı görüştüğü ya da gözlemiş olduğu bireylerin görüşlerini çarpıcı bir biçimde yansıtabilmek amacıyla doğrudan alıntılara sık sık yer verebilmektedir. Bu analiz türünde temel amaç elde edilmiş olan bulguların okuyucuya özetlenmiş ve yorumlanmış bir biçimde sunulmasıdır (Yıldırım ve Şimşek, 2003). Malatya meslek yüksekokulunda görev yapan öğretim elemanlarının bakış açılarıyla, meslek yüksekokulu öğrencilerinin profilleri anket sonucunda ortaya çıkmıştır.

BULGULAR

Malatya meslek yüksekokulu öğretim elemanlarına gerçekleştirdiğimiz anket sonucu elde ettiğimiz bulgular bu bölümde sunulacaktır.

Tablo 1: Öğrencilerin Sınavsız Geçiş İle Gelmesi Hakkında Ne Düşünüyorsunuz?

	Yüzde
Aralarında hiçbir fark yok	0%
Sınavla gelen öğrenciler daha başarılı	47%
Sınavla gelen öğrenciler teoriyi ve uygulamayı daha iyi kavramaktalar	38%
Sınavsız gelen öğrenciler daha başarılı	3%
Sınavsız gelen öğrenciler uygulamada başarılı ama teorik olarak başarısız	12%
Genel Toplam	100%

Genel olarak hocalarımızın sitem ettiği konulardan biri olan sınavsız geçişler ile ilgili sorduğumuzu soruda hocalarımızın büyük çoğunluğu sınavla gelen öğrencilerin tüm konularda daha başarılı olduğunu belirtmiştir

Tablo 2: Öğrenciler Daha Çok Hangi Tür Derslerde Daha Aktif Ve Başarılı Oluyor?

	Yüzde
El becerisi gerektiren uygulama derslerinde	21%
Mesleki konuların işlendiği sayısal derslerde	15%
Mesleki konuların işlendiği sözel derslerde	32%
Uygulamaların yapıldığı sayısal veya sözel derslerde	32%
Genel Toplam	100%

Anketi gerçekleştiren hocalarımız mesleki konuların işlendiği söze dersler ile uygulaması yapılan her türlü derslerde öğrencilerin daha aktif ve başarılı bulmaktadır. Ancak hocalarımız öğrencileri sayısal derslerde başarılı olmadığını düşünmektedir.

Tablo 3: Öğrencilerin Kültürel Konulara Bakış Açıları Sizce Nasıldır?

	Yüzde
Gelenek, örf ve adetlerimizden çok uzaklar	32%
Geleneklerimize kendi yorumlarını katarak yaşatmaya çalışıyorlar	24%
Geleneklerimizi öğrendikleri kadarıyla yaşatmaya çalışıyorlar	26%
Modern kültürümüzü aktif olarak yaşıyorlar	18%
Genel Toplam	100%

Öğretim elemanlarımızın %32'sine göre öğrencilerimiz gelenek, örf ve adetlerimizden çok uzakta oldukları görüşündedirler.

Tablo 4: Öğrencilerin Maddi Durumlarının İyi Veya Kötü Olması Derslerini Etkileyen Bir Durum Mu?

	Yüzde
Maddi durumu iyi olan öğrenciler derslerde daha başarılı	15%
Maddi durumu iyi olan öğrenciler derslerde daha başarısız	12%
Maddi durumu iyi veya kötü olması derslerde başarıyı etkilememekte, öğrenci ile alakalı durumdur	41%
Maddi durumu kötü olan öğrenciler derslerde daha başarılı	26%
Maddi durumu kötü olan öğrenciler derslerde daha başarısız	6%
Genel Toplam	100%

Öğretim elemanlarımızın görüşlerine göre maddi durumun ders başarısını etkilemediği, hatta kimi zaman öğrenciyi daha da hırslandırdığı ortaya çıkmıştır.

Tablo 5: Ders Esnasında Öğrencilerle Ders Konuları Dışında En Çok Yaşadığınız Problemler Nedir?

	Yüzde
Birbirleri ile konuşmaları	35%
Cep telefonu ile uğraşmaları	44%
Ders haricinde başka bir ders ile ilgilenmeleri	9%
Siyaset yapmaya çalışmaları	0%
Ufak bir sohbette dersi sabote etmeye çalışmaları	12%
Genel Toplam	100%

Cep telefonları hayatımızı kolaylaştıran ve büyük bir dünyayı avucumuzda taşıdığımız bir cihaz olarak hepimiz için pozitif bir görüntü sergilese de, öğretim elemanlarımızın çoğunluğu öğrencilerin ders esnasında da cep telefonlarıyla meşgul olduğunu belirterek, bu durumdan şikâyetçi oldukları tespit edilmiştir.

Tablo 6: Danışmanlık Hizmetlerini Gerçekleştirirken Öğrencilerden En Çok Hangi Problemlerle Karşılaşıyorsunuz?

	Yüzde
Öğrenci sorumsuzluğu	38%
Öğrencilerin ailevi problemleri	3%
Öğrencinin bilgi yetersizliği	15%
Öğrencinin ilgisizliği	44%
Genel Toplam	100%

Danışmanlık hizmetlerini de gerçekleştiren öğretim elemanlarımızın %44'ü öğrencilerin ilgisizliği; %38'i ise öğrencilerin sorumsuzluğu problemleri ile karşılaştıklarını belirtmişlerdir. Öğretim elemanlarımız öğrencilerin ailevi problemleri ile neredeyse hiç karşılaşmadıklarını belirtmişlerdir.

Tablo 7: Öğrencilerin Liselerde Aldıkları Eğitim Ve Öğretim Sizce Yeterli Mi?

	Yüzde
Mesleki olarak yeterli ama diğer dersler yetersiz	15%
Sınavlı ve sınavsız öğrenciye göre değişiyor	29%
Yeterli	3%
Yetersiz	53%
Genel Toplam	100%

Öğrencilerin ortaöğretimde aldıkları eğitim ve öğretimin sorgulandığı bu soruda öğretim elemanlarının çoğunluğu alınan eğitim ve öğretimin yetersiz olduğu görüşüne sahiptirler.

Tablo 8: Öğrenciler En Çok Hangi Sosyal Ve Kültürel Etkinliklere Katılıyor Veya Sizlerden Talep Ediyor?

	Yüzde
Gezi	41%
Konser	0.00%
Sinema	3%
Spor	56%
Tiyatro	0%
Genel Toplam	100%

Öğrencilerimiz, öğretim elemanlarımızdan en çok sportif ve gezi faaliyetlerini talep ederken, tiyatro ve konser gibi faaliyetleri neredeyse hiç talep etmemektedirler.

Tablo 9: Öğrenciler En Çok Hangi Derslerinizde Daha Başarılı Oluyor?

	Yüzde
Başarılı öğrenci için ders fark etmiyor	47%
Sayısal derslerde daha başarılılar	3%
Sözel derslerde daha başarılılar	12%
Uygulaması yapılan derste daha başarılı oluyorlar	38%
Genel Toplam	100%

Öğretim elemanlarımıza göre çalışan öğrenci için ders fark etmeksizin başarılı olurken bunun dışında uygulaması yapılan derslerdeki öğrencilerin de başarılı olduklarını belirtmişlerdir.

Tablo 10: Öğrenciler En Çok Neden Devamsızlık Yapıyor?

	Yüzde
Derslere ilgisizlik	50%
Eğlence	24%
Maddi sıkıntıdan dolayı çalışma	15%
Sağlık	6%
Ulaşım	6%
Genel Toplam	100%

Öğretim elemanlarımızın büyük çoğunluğu öğrencilerin yapmış olduğu devamsızlıkların derslere ilgisizlikten kaynaklandığını belirtmişken, ulaşım ve sağlık gibi problemlerden dolayı devamsızlık neredeyse yapılmadığı görüşündedirler.

Tablo 11: Öğrenciler Gündemdeki Konuları Takip Edip Yorum Yapıyorlar Mı?

	Yüzde
Sadece dinliyorlar kısmen yorum yapıyorlar	21%
Bakış açılarına göre tek yönlü yorum yapıyorlar	18%
Gündemi takip etmiyorlar	29%
Gündemle ilgili konuşmalardan sıkılıyorlar	6%
İlgisiz farklı yorum yapıyorlar	12%
Yorum yapmaktan çekiniyorlar	15%
Genel Toplam	100%

Öğretim elemanlarımız öğrencilerin genel olarak gündemi takip etmediğini takip edenlerinde dinlediklerini ve zaman zaman yorum yaptıklarını belirtirken, bu tür konuşmalardan sıkılmadıklarını da ayrıca belirtmişlerdir.

Tablo 12: Öğrencilere Araştırmaları İçin Veya Ödev Olarak Verdiğiniz Konulardan Geri Dönüşler Nasıl Olmaktadır?

	Yüzde
Herhangi bir sonuç alamıyoruz	6%
İlgi çekici bir konu ise olumlu geri dönüşler olmaktadır	12%
Tamamı olmasa da birkaç öğrenciden geri dönüş oluyor	18%
Yapmış olmak için yapıyor	32%
Zorunluluk yüklediğimiz zaman her hangi bir sonuç alamıyoruz	32%
Genel Toplam	100%

Öğretim elemanlarımızın öğrencilere vermiş oldukları ödevlerin geri dönüşünde zorunluluk yüklenmediği durumlarda bir sonuç alınmadığı ve yapılan ödevlerinde yapmış olmak için yapıldığı görüşü ortaya çıkmıştır.

Tablo 13: Kültürel Farklılıklar Öğrencilerin Adaptasyonunu Etkiliyor Mu?

	Yüzde
Bulunduğu kültüre adaptasyon sorunu yaşıyor	18%
Genel olarak etkilemiyor	29%
Kısa süreli adaptasyon sorunu yaşıyor	41%
Oldukça çok adaptasyon sorunu yaşıyor	12%
Genel Toplam	100%

Kültürel farklılıkların öğrenciler üzerinde kısa süreli adaptasyon sorunu yaşadığı bunun oldukça fazla olmadığı tespit edilmiştir.

Tablo 14: Öğrencilerinizin Doğum Yerleri İle Başarıları Arasındaki İlişki Nasıl?

	Yüzde
Malatya kırsaldan gelen öğrenciler daha başarılı	12%
Malatya merkezden gelen öğrenciler daha başarılı	38%
Malatya'nın batısındaki illerde gelenler daha başarılı	44%
Malatya'nın doğusundaki illerde gelenler daha başarılı	6%
Genel Toplam	100%

Öğretim elemanlarımıza göre Malatya'nın batısından gelen öğrencilerin derslerde daha başarılı olduğu, buna rağmen doğudan gelen öğrencilerinde başarısız olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 15: Öğrencilerinizin Derslerdeki Başarısızlığının Sebebi Sizce Nedir?

	Yüzde
Öğrencilerin sevmediği bölümde okumaları	24%
Genel olarak öğrencilerin ders sonrası tekrar edip çalışmaması	24%
Genel olarak öğrencilerin dersi dinlememeleri ve not tutmamaları	29%
Genel olarak öğrencilerin ezber yapması	9%
Genel olarak öğrencilerin sınava göre çalışmaları	15%
Genel Toplam	100%

Öğretim elemanlarımıza göre öğrencilerin derslerde not tutmamaları ve dersi dinlememelerinin başarısızlıklarda ön planda olduğunu belirtmişlerdir.

SONUÇ

Meslek yüksekokullarına yerleşen öğrencilerimizin bir kısmı yükseköğretim geçiş ve lisans yerleştirme sınavlarına girmeden meslek liselerinden direkt geçiş haklarını kullanmaktadır. Bu durum kendilerinin en doğal hakkıdır. Ancak çalışmada da görüldüğü gibi sınavsız gelen öğrencilerin genel olarak derslerde başarısız olduğu, kısmen uygulamalı derslerde başarı gösterdikleri sonucu elde edilmiştir. Buna bağlı olarak sınav ile gelen öğrencilerin derslerde daha aktif ve başarılı oldukları, gerçekteştirilen uygulamaları daha iyi kavradıkları ortaya çıkmıştır. Bu durum yapılan yükseköğretim geçiş veya lisans yerleştirme sınavlarından herhangi birine girilmesi, sınavların seçiciliğini ortaya koymakta ve belli seviyenin üzerinde olan öğrencilerinde meslek yüksekokullarına yerleşmesi gerektiğini göstermektedir.

Genel olarak öğretim elemanlarımız, orta öğretimde verilen eğitim ve öğretimi yetersiz bulurken; maalesef batı ve doğu arasında da eğitim ve öğretim olarak farkın olduğunu belirtmişlerdir. Bununla birlikte, önceden problem oluşturan maddi durumun yetersiz olması, artık öğrencilerin başarısını etkilemediği, aksine daha da hırslandırđı görüşü elde edilmiştir. Bunun yanı sıra başarılı öğrenciler için ders ayrımı olmadığı ve kendi sorumluluğunu bilen öğrencinin derslerde aktif ve başarılı olduğu gözlemlenmiştir. Zaman zaman kültürel farklılıklar öğrencilerin okula adaptasyonunu etkilediği gözlemlenirken, başarısızlığın tamamen öğrencilerden kaynaklandığı ortaya çıkmıştır. Öğrencilerin, derslerde not tutmamaları, dersleri dinlememeleri ve özellikle ders esnasında cep telefonu gibi başka araç ve gereçlerle uğraşmaları başarısızlığı arttırdığı sonucunu vermektedir.

Farklı kültürden gelen öğrencilerimizin en büyük ortak noktalarının teknoloji ve spor olduğu ortaya çıkmaktadır. Zira öğrencilerimiz, öğretim elemanlarımızdan en çok sportif faaliyetleri talep etmektedirler. Bununla birlikte öğrencilerin, gündemde yer alan konuları takip etmedikleri, takip edilse bile yorum yapmaktan çekindikleri ve sadece dinlemeyi tercih ettikleri belirlenmiştir. Gündem ile ilgili yorum yapanlarında kulaktan dolma veya konu ile alakasız yorum yapıldığı gözlemlenmiştir.

Çalışmanın sonuçlarından biride öğretim elemanlarımızın, mevcut öğrencilerimizin gelenek, örf ve adetlerimizden oldukça uzak oldukları görüşünü belirtmeleridir. Bu durumda toplum olarak özümüzü kaybedip, değiştiğimizin göstergesidir.

KAYNAKÇA

Karasar, N. (2008). *Bilimsel Araştırma Yöntemi. (17. Basım)*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Yıldırım, A., ve şimşek, H. (2003). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınları.